

پشت صحنه مجموعه دیوار

مجموعه اکشن و پلیسی همیشه طرفداران خود را دارد و مورد استقبال قرار می‌گیرد. در تمام کشورها نیز به ساختن این‌گونه مجموعه‌ها اهمیت می‌دهند و هزینه‌های هنگفتی می‌پردازند.

جام جم آنلاین: مجموعه اکشن و پلیسی همیشه طرفداران خود را دارد و مورد استقبال قرار می‌گیرد. در تمام کشورها نیز به ساختن این‌گونه مجموعه‌ها اهمیت می‌دهند و هزینه‌های هنگفتی می‌پردازند.

از آنجا که ساخت چنین سریال‌هایی، هزینه فراوانی دارد و مجوزهای زیادی برای آن باید گرفته شود، بیشتر تهیه‌کنندگان و کارگردانان از ساخت چنین مجموعه‌هایی سر باز می‌زنند و خود را به دردر نمی‌اندازند. اما این‌بار نیروی انتظامی خود سفارش‌دهنده چنین سریالی شده، پس مجوزهایش را نیز صادر کرده است.

سیروس مقدم در حال ساخت سریالی پلیسی با مشارکت نیروی انتظامی است و گزارشی که می‌خوانید، روایت ما از یک روز همراهی با گروه اوست.

ممکن است این اواخر از خیابان معلم تهران گذشته باشید و پس از ایستگاه اتوبوس‌ها متوجه جمعیتی شده باشید که مثل همیشه در حال عبور و مرور نیستند. ازدحام اتوبوس‌ها در آن منطقه تنها راه مخفی ماندن و راحت‌تر کار کردن گروه سیروس مقدم است.

محمود اتحادی، مدیر تولید سریال «دیوار»؛ آدرس دانشکده شهدای مکه را برای تهیه این گزارش به من داد. داخل دانشکده که شدم عده کمی در حال رفت و آمد بودند. در راهرو کنار هر کلاس، چند نفر ایستاده و منتظر بودند سیروس مقدم دستور حرکت بدهد تا وارد کلاسی شوند یا از جلوی قاب دوربین بگذرند.

تینا آخوندتبار - که نقش خورشید را در این مجموعه تلویزیونی بازی می‌کند - باید در این صحنه از انتهای راهرو به سمت دوربین حرکت کند. عده‌ای پشت دوربین ایستاده‌اند تا نوبتشان شود. گروهی در نقش استاد و گروهی در نقش دانشجو هستند.

چندبار وسط راه جلوی راه را می‌گیرند و می‌خواهند آرام‌تر حرکت کند. همه انگار جلوی دوربین عجله دارند و سیروس مقدم بارها تکرار می‌کند. آرام تر حرکت کنید.

برزو نیک‌نژاد، دستیار اول کارگردان و برنامه‌ریز سریال، کناری ایستاده و دانشجویان را به شکلی که در نظر دارد از جلوی دوربین بگذرند، با دست هدایت می‌کند. اما هنرجوها کج می‌شوند و می‌آیند جلوی دوربین و همین باعث می‌شود بارها کات بدهد.

سریال دیوار ماجرای زندگی متهمی است به نام جمیل که مهدی سلطانی آن را بازی می‌کند. جمیل که پس از 15 سال از زندان آزاد شده می‌خواهد تقاص زندگی متلاشی شده‌اش را از ماموری که او را به زندان انداخته است، بگیرد.

این متهم با این مامور پلیس رابطه خانوادگی هم دارد. جمیل، رئیس یک باند تبهکاری است، اما در زندگی واقعی‌اش، پدر دلسوزی برای دخترش - خورشید - است. او که قربانی فرهنگ اشتباه خانوادگی‌اش شده و به زندان افتاده، زمان آزادی، قلبش آکنده از کینه است.

آتیلا پسیانی نقش سرهنگ پلیس اداره آگاهی را بازی می‌کند. فریا کوثری در نقش همسر این پلیس است و مهرداد صدیقیان که پیش از این در «سقوط یک فرشته» ظاهر شده، در نقش امیرحسین، فرزند این خانواده نقش آفرینی می‌کند. کامران تفتی، رفیق و همبند جمیل است.

در این سریال برخی باندهای تبهکاری و سرقت در ایران که یکی از شناخته شده‌ترین آنها گروه سارقان بین‌المللی فیوج است، معرفی می‌شود.

نام دیوار شاید تداعی‌کننده خیلی چیزها در این مجموعه باشد. زندان طولانی‌ای که جمیل کشیده است، دیواری که او را از خانواده و دخترش جدا کرده یا دیواری که همواره میان دو گروه دزدان و پلیس وجود دارد و هیچ‌گاه برداشته نمی‌شود.

مهدی سلطانی، بازیگر نقش جمیل درباره ورودش به این مجموعه و انتخاب این سناریو می‌گوید: کارگردان خوبی چون سیروس مقدم، نقشی خوب را از فیلمنامه‌ای خوب به من پیشنهاد کرد و من چون آن زمان وقتم آزادتر بود توانستم با تهیه‌کننده‌ای خوب قرارداد ببندم و در کنار تیمی به این خوبی، جلوی دوربین فیلمبرداری خوب بازی کنم.

فیلمنامه دیوار از کارهای خوب سعید نعمت‌الله است که می‌توان آن را در دسته رئالیسم اجتماعی قرارداد. برای رسیدن به خوشبختی یا بدبختی؛ جایگاه خانواده، اجتماع و باورهای انسان‌ها بسیار اهمیت دارد. در فیلمنامه به این جایگاه‌ها توجه ویژه‌ای شده است.

سلطانی درباره نقشش در مجموعه دیوار اضافه می‌کند: از ویژگی‌های متون رئالیستی این است که در آن به‌گونه‌ای شخصیت‌پردازی صورت می‌گیرد که آدم‌ها، مطلقاً بد یا مطلقاً خوب نیستند. زیرا در زندگی واقعی، هم بد مطلق و هم خوب مطلق وجود ندارد. به قول یک شاعر «ما همه خوبیم که گاهی بدی می‌کنیم».

کاراکترها در این آثار به اصطلاح گنهکاران بی‌تقصیرند. جمیل انسان بدی نیست، اما چون گاهی به هر قیمتی می‌خواهد به هدفش برسد، در درام به عنوان مرد بد یا شخصیت منفی نامگذاری می‌شود. او قربانی واقعیات موجود است.

این بازیگر تحصیل‌کرده که پیش از این نقش حاج داوود را در مجموعه «171»؛ در مسیر زاینده رود» بازی کرده بود درباره جذب مخاطب این مجموعه تلویزیونی ادامه می‌دهد: این مجموعه، همه پارامترهای لازم را برای ارتباط خوب برقرار کردن با مخاطبان عام و خاص دارد. با تلاش دوجندانی که در ساخت آن صورت می‌گیرد پیش‌بینی می‌کنم مورد تحسین مخاطبان قرار گیرد.

سیروس مقدم برای مخاطبان تلویزیون چهره آشنایی است؛ مردی که رگ خواب مخاطب را خوب می‌شناسد. او در پشت صحنه هم آرامش خاصی دارد و این آرامش را به اعضای گروه هم منتقل می‌کند و باعث می‌شود کیفیت کار بالا برود. سراغ او که می‌روم درباره سریال دیوار و کار مشارکتی با نیروی انتظامی صحبت می‌کند و می‌گوید: پیش از این سریال #171؛ پلیس جوان را در ژانر پلیسی کار کرده بودم، اما خیلی وقت بود دوست داشتم سریال پلیسی مهیجی کار کنم و با توجه به متن خوب و متفاوت این سریال که سعید نعمت‌الله آن را نوشته است این سناریو را دست گرفتم. مقدم ادامه می‌دهد: در ضمن خیلی دلم برای ساختن مینی‌سریال تنگ شده بود. برای من کارگردان، قصه خوب بیش از هر چیزی اهمیت داشت. وقتی هم بخواهم یک سریال پلیسی بسازم، می‌کوشم به جنبه خانوادگی و اجتماعی آن نگاه کنم. در سریال دیوار به موضوعاتی پرداخته می‌شود که هر روز در صفحه حوادث روزنامه‌ها تکرار می‌شود. سریال دیوار که به سفارش نیروی انتظامی و گروه فیلم و سریال شبکه یک سیما تهیه و تولید می‌شود، قرار است در هفته نیروی انتظامی، یعنی مهر امسال روی آنتن برود. این سریال که احتمالا در ده قسمت 45 دقیقه‌ای پخش خواهد شد، دوماه و نیم است کلید خورده اما به علت کمی فرصت برای ساخت، کار عوام‌لش را اندکی فشرده و سخت کرده است.

سیروس مقدم که نوروز امسال سریال #171؛ چک برگشتی را روی آنتن داشت پیش از این سریال‌های نرگس، اغما، رستگاران، زیر هشت، پایتخت و چار دیواری را کارگردانی کرده است. او درباره همکاری‌اش با نیروی انتظامی می‌گوید: نیروی انتظامی تا به حال درباره روشن شدن مطلب و توجیه ما برای ساخت این سریال جلساتی برگزار کرده و همه همکاری‌هایی لازم را با گروه داشته و کارشناسی هم هست تا مسائل را از نزدیک زیر نظر داشته باشد. مقدم که سرهنگ احمدی را از متخصصان این امر می‌داند، اضافه می‌کند: سرهنگ احمدی با امور هنری آشناست و ناآشنایی ما را با دانش پلیسی خود پوشش داده و به ما بسیار کمک می‌کند و همواره کنار گروه است. این سریال که حدود پنجاه، شصت لوکیشن دارد، هم‌اکنون در دانشکده شهدای مکه و مدرسه کنار این دانشکده در حال فیلمبرداری است.

لوکیشن، مخفیگاه تبهکاران همین مدرسه است که از کلاس‌های آن به‌عنوان اتاق گریم، تعویض لباس و... استفاده می‌شود. بیمارستان، اداره آگاهی و صراف‌ی را دکور زده‌اند. این سریال پر از لحظات اکشن و مهیج است، از تصادف و تعقیب و گریز گرفته تا گروگانگیری، چند انفجار، آتش گرفتن خودرو و ده‌کده روزنامه‌فروشی، تیراندازی و... که بخش‌های تعقیب و گریز آن در شمیران تصویربرداری می‌شود.

تینا آخوندتبار می‌گوید: بسیار از بازی در سریال و فیلم‌های مهیج لذت می‌برم و این فیلم پر از لحظات اکشن است. در ضمن گروه بسیار صمیمی و خوب است و به اعضای آن عادت کرده‌ام و از کار کردن با آنها بسیار خوشحالم. آخوندتبار اضافه می‌کند: با این‌که کار من از صبح تا شب، یعنی یک روز کامل ادامه دارد، اما اصلا اذیت نمی‌شوم و از انتخابم کاملا راضی‌ام. به‌نظر مردم هم سریال را دوست خواهند داشت. او در این صحنه باید از دانشگاه بیرون بیاید و پدرش را که در ماشین این طرف خیابان است، ملاقات کند. حضور سنگین اتوبوس‌ها و آرام حرکت کردن‌شان از جلوی دوربین چندبار آخوندتبار را به داخل دانشکده می‌کشاند که دوباره صحنه را تکرار کند. این مساله که رفع می‌شود ماشینی که سلطانی در آن است بیش از آنچه باید جلو آمده و مدام کات می‌دهند و آخر سنگی جلوی چرخ ماشین می‌گذارند که از یک اندازه بیشتر جلو نرود و با دوربین هماهنگ شود.

به حیاط مدرسه می‌روم. داخل حیاط مدرسه میز بزرگی است که روی آن پر از لباس است. در راهرو مدرسه کلی آشغال ریخته و بسیار درب و داغان است. گمانم به‌خاطر صحنه مخفیگاه به این روز درآوردندش. مهرداد صدیقیان در اتاق، لباس‌هایش را عوض می‌کند. در اتاق دیگر گریمورها فرچه‌های گریم را پاک می‌کنند. صدیقیان داخل اتاق می‌رود. او درباره ورودش به این کار می‌گوید: شاید برای هر بازیگر تلویزیونی این شانس خوبی باشد که با کارگردانی مثل سیروس مقدم کار کند، چون او راز موفقیت را در تلویزیون می‌داند و مجموعه‌هایش همیشه پربیننده است. صدیقیان که پیش از این موفقیت بازی در #171؛ اتوبوس شب کیومرث پوراحمد را به دست آورده است، اضافه می‌کند: البته متن این مجموعه را سعید نعمت‌الله نوشته که خودش کنار بچه‌هاست و همواره راهنمایی‌شان می‌کند و قصه این سریال هم قصه بسیار جالبی است. من نیز در این سریال، یک پسر معمولی هستم، پسری که شاید در جامعه بسیار مابه‌ازای بیرونی داشته باشد و در جریان این مجموعه به گروگان گرفته می‌شود و... به هر صورت مجموعه‌ای است که مسلما مورد استقبال مردم قرار خواهد گرفت. از دیگر بازیگران این مجموعه تلویزیونی الهه حسینی با نقش طلا یک کولی است. امیر حمیدزاده (حسام بان، شوهر کولی)، علیرضا مهران (فرشید زن‌بابا)، کامران تفتی (نصرت) و حمیدرضا هدایتی (رئیس پلیس) هستند.

آرزو غفوری که طراح لباس است یک جفت کفش مشکی دوخت سفید برای مهدی سلطانی تهیه کرده که با لباس‌هایش همخوانی داشته باشد. بعد هم به او می‌گوید آقای سلطانی این شبیه‌ترین کفش به آن چیزی است که گفته بودید. سلطانی هم گویا بعد از پوشیدن کفش راضی به نظر می‌رسد. داوود زادق‌آبادی، دستیار دوم کارگردان همراه یکی از عوامل لباس وقتی سلطانی کفش را می‌پوشد، دوخت‌های سفید را با مازیک و ذغال مشکی می‌کنند که نخ‌های سفید کفش به چشم نخورد. الهام غفوری، تهیه‌کننده سریال درباره این کار می‌گوید: تاکنون بیش از 40 درصد سریال تصویربرداری شده است و همه در تلاشند تا

کار برای پخش در هفته نیروی انتظامی یعنی دهه دوم مهر آماده شود. بنابر این همزمان با تصویربرداری، کار برای مونتاژ می‌رود. کار تدوین این مجموعه را خشایار موحد و سعید سیاح انجام می‌دهند و موسیقی کار به عهده آریا عظیمی‌نژاد است. غفوری ادامه می‌دهد: این سریال 28 تیر در لوکیشن باغ شاطر دربند کلید خورد و از آن زمان تا کنون گروه بدون وقفه مشغول کار است. البته برای سریالی ده سیزده قسمتی با توجه به این‌که سیروس مقدم کارگردان پر سرعتی در ساخت مجموعه است، دو ماه فرصت مناسبی است. گرچه کار به‌خاطر لحظات اکشن و مهیجش کمی سخت است. تا به حال لوکیشن زندان، صراف، خانه جمیل، مخفیگاه، رستوران، پارک، بیمارستان و دانشگاه فیلمبرداری شده و خانه یونس، لوکیشن فینال، اداره آگاهی و ساختمان شیشه‌ای مانده است. سکانس مغازه صراف به زعم او سخت‌ترین بخش کار بود. او می‌گوید: یک مغازه معمولی در غرب تهران گرفتیم و با دکور زدن تبدیلش کردیم به صراف. به واقع، تصویربرداری در صراف واقعی مجوزهای زیادی می‌خواهد. بدلکاران خیبر را به مدیریت علیرضا فتحي در گروه داریم. اجرای حرکتهایی همچون شیرجه‌رفتن داخل شیشه، پریدن از ارتفاع دو متری و غلت‌خوردن روی زمین، صحنه‌های مرتبط با حرکتهای نمایشی تعقیب و گریز رانندگی، تصادف عابرپیاده با خودرو و موتورسیکلت و... حاصل مدت‌ها تمرین و کار تیمی این گروه بدلکار است که سعی شده بخشی از آن در این مجموعه تلویزیونی به نمایش گذاشته شود.

پس از این‌که خورشید از دانشگاه بیرون آمد و پدرش را دید، هر دو با عجله سوار بر یک تاکسی شدند. دوربین فیلمبرداری را روی کاپوت ماشین گذاشته و کارتنی تا سقف ماشین کشیدند و چسب زدند. پس از شمارش معکوس کارگردان، راننده دیالوگش را می‌گوید و بازی بازیگران شروع می‌شود. سعید نعمت‌الله نیز کنار ماشین نشسته و از نزدیک کار بازیگران را نظارت می‌کند. ظهر شده و هنوز کار آن‌طور که باید پیش نرفته است. عده‌ای اطراف گروه کارگردانی ایستاده‌اند. قرار است گروه‌انگیزی در این صحنه اتفاق بیفتد. سایر عواملی که پشت دوربین با سیروس مقدم همکاری دارند، عبارتند از: فیلمبردار/ فرشاد گل‌سفیدی، صدابردار/ فرشید احمدی، طراح لباس و صحنه/ آرزو غفوری، طراح گریم/ مجید اسکندری، برنامه‌ریز و دستیار یک کارگردان/ برزو نیک‌نژاد، دستیار دو کارگردان/ داوود زادق‌آبادی، تولید/ محمود اتحادی، مدیر تدارکات/ آرش صالحی، منشی صحنه/ محمد گلفشان، تدوین/ خشایار موحدیان، جلوه‌های ویژه میدانی/ رضا ترکمان و عکاس/ بهرنگ دزفولی‌زاده.

پلیس همراه

سرهنک مهدی احمدی که کارشناس نیروی انتظامی است و صبح تا شب کنار گروه با سریال همراهی می‌کند درباره مجموعه می‌گوید: با توجه به این‌که نیروی انتظامی هر سال نزدیک هفته ناجا برنامه‌هایی تدارک می‌بیند، بعضی سال‌ها دست به تولید فیلم‌هایی با مضمون پلیسی می‌زند تا نشان دهد این قشر در خدمت‌رسانی به جامعه چگونه عمل می‌کند. امسال نیز شبکه یک سیما مجموعه‌ای با فعالیت‌های نیروی انتظامی سفارش داده است.

سرهنک احمدی هدف از ساخت مجموعه تلویزیونی دیوار را آشنایی مردم و جلب مشارکت آنان در فعالیت‌های پلیس می‌داند. وی اشاره می‌کند: با توجه به این‌که رسانه همواره نقش مهمی در آموزش و مشارکت مردمی مانند همکاری‌های صورت گرفته در راهنمایی و رانندگی دارد، هدف از ساخت این سریال نیز نمایش به زبان فیلم برای جلب همکاری مردمی است. روند ساخت این سریال بسیار خوب پیش رفته و پلیس نیز هر نوع خدمتی را که عوامل سریال درخواست کرده‌اند برآورده کرده و تعامل خوبی میان پلیس و عوامل سریال برقرار شده است.

وی می‌افزاید: با توجه به کار فشرده افراد این مجموعه، فیلم به صورت راش برای صداگذاری و تدوین و انتخاب موزیک می‌رود. این کار که از دستاوردهای ناجا محسوب می‌شود در طول شهریور ادامه دارد.

سرهنک احمدی همچنین درباره حضور در کنار عوامل برنامه می‌گوید: معمولاً در هر مجموعه‌ای وجود کارشناس کنار دیگر عوامل تولید باعث دلگرمی و آرامش خاطر خواهد بود چه این کارشناس پزشک باشد، چه روحانی و چه پلیس. با توجه به فعالیتی که کارشناسان در حوزه خود دارند و به مأموریت‌هایی که ما در نیروی انتظامی داریم ممکن است حضورمان در کنار عوامل برنامه و تصحیح برخی حرکات بازیگران و... مفید باشد.

سرهنک احمدی درباره حرکات تعقیب و گریز و تیراندازی‌ها در این سریال می‌گوید: تذکر و هشدارهایی در این باره داده شده حتی شیوه تیراندازی‌ها با کارشناسی پلیس بوده و گاهی در برخی بخش‌ها از هنروران نظامی بازی گرفته شده است. (جام جم - ضمیمه قاب کوچک)

نگار حسینیخانی